

Par celulozes rūpnīcas celtniecību Līvānu novadā

Lai novērstu paredzamo negatīvo ietekmi uz vidi, ko izraisīs celulozes rūpnīcas būvniecība Krustpils pagasta Ozolsalā, aicinu rūpnīcu celt agrāk izvērtētajā Trepes būvniecības vietā uz Līvānu novada un Jēkabpils rajona robežas.

Daudzu attīstīto valstu pieredze un zinātnes atzinumi liecina par to, ka, veicot vispusīgu ietekmes uz vidi analīzi, iespējams izveidot celulozes ražotnes, kuru darbība neatstāj neatgriezenisku ietekmi uz apkārtējo vidi. Diemžēl plānotās Latvijas celulozes rūpnīcas gadījumā tās potenciālie investori izmantojuši iespēju, ko pieļauj mūsu valsts normatīvie akti, un nav salīdzinājuši iespējamās ietekmes uz vidi atšķirības atkarībā no rūpnīcas atrašanās vietas. Tikai ar ekonomiskiem faktoriem izskaidrojamā celulozes rūpnīcas būves vietas izvēle Krustpils pagasta Ozolsalā uzskatāma par bezprecedenta gadījumu šīs rūpniecības nozares vēsturē.

Līdz šim nav zināma neviena līdzīgas jaudas rūpnīca, kuras notekūdeņi tiktu ieplūdināti hidrostacijas ūdenskrātuvē. Investoru pasūtītais un finansētais ietekmes uz vidi novērtējums nesniedz ne mazāko pārliecību par to, ka iespējamā ievērojamā piesārņojuma akumulēšanās Pļaviņu HES ūdenskrātuvē vairāku gadu un gadu desmitu laikā var būt dabai nekaitīga. Par šā procesa bīstamību jau pirms sešiem gadiem celulozes rūpnīcas darbības ekoloģiskajiem aspektiem veltītajā zinātniskajā konferencē nopietnas bažas ir izteikuši Latvi-

jas zinātnieki. Par nepieciešamību izvēlēties citu optimālu vietu celulozes rūpnīcas būvniecībai liecina arī tādi kritiski vides faktori kā neprognozējamās un videi nevēlamās izmaiņas, pazeminoties ūdenslīmenim Aiviekstē, kas tiks izmantota kā ūdens ņemšanas vieta, kā arī paredzamā reto un saudzējamo biotopu izžušana Krustpils apkaimē pēc rūpnīcas darbības uzsākšanas.

Pasaules prakse un zinātnes atziņas liecina par to, ka celulozes rūpnīcas attīrīto notekūdeņu ietekme uz vidi samazinās līdz pieļaujamam minimumam gadījumā, kad maksimāli tiek izmantotas upju dabiskās pašattīrīšanās spējas un notekūdeņi pēc iespējas garāku ceļu plūst un izkliedējas brīvā straumē. Šādām prasībām atbilst Trepes būvniecības vieta, kuras tuvumā nav arī augstvērtīgu biotopu un kuru izvēloties netiks kritiski ietekmēti mazo upju ūdensresursi. Uzskatu, ka nav pieļaujama nepamatojama steiga gadījumā, kad tiek apspriesta īstenošanas iespēja projektam, kurš ietekmēs mūsu vidi vairākus gadu desmitus. Celulozes rūpnīcas būvniecības vietas pārvietošana uz Daugavas augšteci pie Līvānu novada un Jēkabpils rajona Vīpes pagasta robežas ne tikai nodrošinās upes ūdens kvalitātes saglabāšanos, bet arī maksimāli veicinās Latvijas ekonomiski vājāk attīstītā reģiona — Latgales — attīstību.

Visvaldis Gercāns,
*Līvānu novada domes
deputāts*